

TERMÉSZETTAN.

(Kovátvezető: SZILY KÁLMÁN.)

(2.) TUDOMÁNYOS ESZKÖZÖK KIÁLLÍTÁSA LONDONBAN. 1876 április 1-én Londonban a természettudományok barátaira nézve rendkívül érdekes kiállítást nyitnak meg, az angol kormány által e végből kinevezett bizottság felügyelete alatt. Lényegesen különbözni fog az minden eddigi kiállítástól, a mennyiben a tisztán ipari és kereskedelmi érdekek most háttérbe lesznek szorítva, s az előtérbe egy sokkal eszményiebb feladatot állítanak, t. i. *a tudományos módszerek ismeretének a legszélesebb körökben való elterjesztését.* Óriási természettudományi muzeum lesz e kiállítás, mindenből a legújabb, legszebb, legtökéletesebb példányokat, kitűnően átgondolt terv szerint, tárva a néző elé. Előleges tájékozásul szolgáljanak a következő adatok, melyeket a kiállítás programjáról veszünk át:

A kiállítás f. évi április 1-én nyitattik meg és szeptember 30-án záratik be. Nem országok, hanem tárgyak szerint lesz csoportosítva. Kiállítható minden oly műszer, készülék vagy eszköz, mely tudományos célokra, tehát vagy tudományos kutatásra; vagy az oktatás feladatainak előmozdítására szolgál; továbbá minden oly tárgy, mely a tudomány haladását vagy az iparra és mesterségekre való alkalmazását szemléltetővé teszi. Históriai jelentőségű készülékek s az olyanok, melyek vagy a velők dolgozott buvárok-, vagy a velők véghezvitt vizsgálatoknál fogva érdekesek, a kiállítás különös díszjeit tekintetnek. — Ha maguk az eredeti műszerek be nem küldethetnének, mintáik, rajzaik, fényképek szintén elfogadtnak.

A készülékek, ha arra alkalmasak, úgy állítatnak össze, a mint a tipikus kutatásoknál használatni szoktak. S a mennyiben lehetséges,

gondoskodva is lesz, hogy a különböző készülékek használata és kezelése kísérletek útján is szemléltetővé tétessék.

A kiállítás terjedelme és határai megítélhetők a következő előrajzban foglalt elsorolásból.

SZÁMTAN. Készülékek a számtani oktatásra; számvető gépek; egyenletoldó műszerek; tolókás vonalzők; számláló és felszámláló készülékek, stb.

MÉRTAN. A mértani rajzolásra használt műszerek; módszerek a másolásra; pantograph, mikrograph; egyenes vezetők és párhuzamosan mozgatók; gépek görbék rajzolására és mutatványok a velők rajzolt görbékből; műszerek a tünemények rajzszertű ábrázolására; ábrázoló mértani minták; mutatványok a mintakészítés példázolására adott rajz után; minták a térméret, távlatlan és kristálytan példázolására; stereoskop-ábrák a térméretből.

MÉRTÉKEK. *Hosszaságra:* minta-röfök, méterek, etc.; *comparatorok;* vastagságmérők; mérő-kerekek, aczélszalagok, etc.; *mikrométerek,* noniusok; *kathetóméterek;* *Területre:* planiméterek etc. *Térfogatra:* minta-pintek, literek etc.; pipetták, büretták; *gáz-, vízmérők* etc. *Szögletre:* beosztott körök, theodolitok, klinométerek, goniométerek etc. *Tömegre:* minta-fontok, kilogramok etc.; *légüres és egyéb mérlegek.* *Sűrűségre:* fajszúly-palaczkok, areométerek. *Időre:* Inga-órák, chronométerek, zsebórák és balance-kerekek; hangvillák apró időközök mérésére, chronographok. *Sebességre:* Morinféle gépek; strophométerek, folyammmérők; hajtó-logok stb. *Nyomatékra:* ballistikus készülékek. *Erőre:* Rugós mérlegek, manométerek, sodró mérlegek etc. *Munkára:* indikátorok, dynamométerek, etc.

MOZGÁSTAN ÉS ERŐMŰTAN. Elemi példázások; a pont, szilárd test, anyagi rendszer helyzete és elmozdulása; az elmozdulások egygytétéle és szétbontása; sebesség és gyorsulás, egygytételük és szétbontásuk; kapcsolt rendszer elmozdulása; gépszerkezeti elvek; gördülő, csuszó érintkezés, övezés, rúdkapcsolatok, ágyazások, univerzális csuklók, etc. munka áttétele; a gép két részének elmozdulása és az ezt átvéő erők közti viszony; erőművek; műszerek a mozgás törvényeinek példázolására, péld. ingák, gyroskopok, pörgettyűk. — A folyadék nyomás törvényei; úszó testek állékony-

sága. — Folyadékok kiömlése nyílásokon és mozgásuk csatornában. — Az erő áttétele vízműtani és légműtani úton.

TÖMECSEK PHYSIKÁJA. *Nyomás az anyagra*: feszítés, összenyomás (piezometer), csavarás, hajlítás, a térfogat viszonya a nyomáshoz; folyadékok és gázok rugalmassága; keménység (szilárd testeké és folyadékoké); szívósság, törekenység, kalapálhatóság, etc. *A nyomás továbbadása folyadékon át*: a lég nyomása, következményei és alkalmazásai; barométerek, légszivattyúk, szivárványok, szivók, aspiratorok, stb.; a víz nyomása, következményei és alkalmazásai; szintájak, oldalnyomás, etc. *Sűrűség*: módszerek a gázok, gőzök, folyadékok és szilárd testek sűrűségének megméréseire. *Tapadás és összetartás*: a gázok megsűrűdése szilárd testekben, gázok oldódása folyadékokban, gázok elegyedése gázokkal (átömlesztés, átszivárgás stb.); folyadékok elnyeletése szilárd testek által (hajcsövesség, etc.); folyadékok elnyelése gázok által (elpárolgás etc.); folyadékok elegyedése folyadékokkal (osmosis, diffusio, dialysis). Szilárd testek elpárolgása, oldódása, elegyedése szilárd testekkel (czetementelés stb.)

HANG. *Mértani, mechanikai és optikai módszerek a hullámzó mozgás törvényeinek előtűntetésére*; haladó hullámok, a rezgések együtétele, a hullámok találkozására, álló hullámok. — *Hang-gerjesztés*: jeladó tülkök etc. — *Hangvezetés* szilárd testeken, folyadékokon és gázokon át; stethoskopok. — *Hang-sebesége*. — *Hang-kémlelés*: érzékeny lángok etc. — *Visszaverődés és törés*: halló csövek, hangtani lencsék etc. — *Szét-szórás és elnyelődés*. — *Zenei hangok*: hanglétra, hangszabványok, szabványos hangvillák stb.; módszerek a rezgések számának megmérése és összehasonlítására; fogaskerekek, szírvénák etc.; rezgési mikroszkopok etc.; módszerek a zenei intervallumok természetének példázolására; manometrikus lángok; tükrös hangvillák etc. *Hangszínezet*, a különböző hangszerek különböző hangminőségének előtűntetése, harmonikus hangok és felhangok, eredő hangok; műszerek a hangminőség tanulmányozására; resonatorok, phonographok etc. *Zenei hangszerek a főntebbiek előtűntetésére*.

FÉNY. *Gerjesztése*: égés, elektrikus kiskülés, etc. *Mérése* az erősségnek és sebeségnek. *Anyag hatása fényre*: visszaverődés, törés, szórás, szintelenítés, egyenes látású hasábok, polarisatio, elnyelés (színes), fluorescentia etc. *Fény hatása fényre*: fénytalálkozás, -hajlás, a hullámhossz megmérése (optikai padok) etc. *Fény hatása anyagra*: photographia, sugárgásmérés, phosphorescentia, stb. *A*

fénytani elvek technikai alkalmazásai világító tornyok, világítás, etc.

MELÉGSÉG. *Gerjesztése*: chemiai, vilámláosságai, mechanikai úton, naptűzés, calorescentia etc. *Hő hatása anyagra*: mérséklet-változások, kitágulás és a rugalmasság változása, megömlesztés, elpárolgotatás, etc. *Mérséklet mérése*: hőmérők, tűzmérők etc. *Hő terjedése*: sugárzó hő, radiométer, visszaverődés, törés, sugárgzás, elnyelés, polarisatio, hővezetés szilárd testekben, folyadékokban, gázokban; hő-áramlás, szellőztetés stb. *Halmazátváltás hatása a mérsékletre*: fagyasztó keverékek, jéggépek, etc. *Nyomás- és térfogat-váltás hatása*. — *Hőmennyiség*: hőegység, kaloriméterek, fajhő etc., módszerek a rejtett hő meghatározására etc. *A hő mechanikai egyenértéke*: módszerek a meghatározásra, a thermodynamika példázolásai. *A hő elektrikus egyenértéke*: módszerek a meghatározásra. *A napsugárgzás elemzése*.

MAGNETISMUS. *Természetes mágnesek, állandó mesterséges mágnesek, elektromágnesek.* *Mágnesező módszerek*: a mágnesezés hatásai; a mágnesezés erősségére befolyó körülmények: edzés, szerkezet, feszítés stb. *A magnetismus fölébresztése valamennyi anyagban*: diamagnetismus. *Mérése* a mágnesezés erősségének, mágnesi nyomaték. *Földi magnetismus*: műszerek a megfigyelésre és a mágnesi elemek önjelző följegyzése.

ELEKTRICITÁS. *A potenciálbeli különbségletréhozása és megtartása*: Villámgépek dörzsöléssel, oszlással működők (kettőzők, újratöltők etc., Holz-féle és Töpler-féle gépek etc.); galvántelemek; thermo-oszlopok; magneto-elektrikus gépek; egyéb források, ú. m. pyro-elekticitás, nyomás-, hasadás-, hajcsövesség-, osmosisbeli elektricitás stb. *A potenciálbeli különbség kémlelése és mérése*: elektroszkópok, elektrométerek, az elektromotív erő-mértékegyiségei, módszerek az összehasonlításra. *Az elektricitás gyűjtése*: Szigetlők, sűrítők, gyűjtők, a gyűjtött elektricitás hatásai, megoszlás a vezetőkön, a dielektrikus testek polarisatioja stb. *Az elektrikus mennyiség mérése*: sodró mérlegek, mérték-palacszkok, módszerek az elektrikus foghatóság és a dielektrikus együtt-hatók között. *Az elektrikus áramok kémlelése és mérése*: galvanoskopok, galvanométerek, voltaméterek, elektrodynamométerek etc. *Ellenállás*: egységek, módszerek az összehasonlításra, módszerek abszolút-egységek megállapítására. *Elektrikus áramok hatásai*: fénylés, hevítés, elektrolysis, elektro-diffusio, hatásuk a mágnesekre, lágy vas (elektromágnese); áramok hatása áramokra. *Az*

elektrocitás technikai alkalmazásai: elektromos telegraphok, etc.

CSILLAGTAN. Abroszok, katalogusok, gömbök etc.; meridián-műszerek; intézkedések a valódi idő közlésére; altizimútok, zenit-sektorok, sextansok, etc.; equatorialis távcsövek: reflektorok, refraktorok; mikrométerek, hajtóművek; intézkedések az égi photographiára, színképi megfigyelésekre, thermo-elektromos megfigyelésekre, csillag-állítók.

ALKALMAZOTT MECHANIKA. A kiállítás legfőképp az oktatásra, buvárlatra s egyéb tudományos célokra vonatkozóan, ennek az osztálynak leginkább mintákból, diagramokból, mechanikai rajzokból és kicsiny gépekből kell állania, melyek a mechanikai tudomány elveit, fejlődését és a mesterségekre való alkalmazását tüntetik elő. — Az anyagok tulajdonságai; szekezetek nyugalomban és mozgásban; motorok; erélytartók; regulatorok; a mechanika elveinek alkalmazása a gépszerkezésre; hajózás, hajóépítés és tengeri mérnökség.

CHEMIA. Diagramok és minták; elemzési eredmények példázolásai; chemiai szerek, szervesek és ásványiak; laboratoriumi és előadási készülékek és berendezések; készülékek súlymérési és térfogatmérési műveletekre; párló- és szűrőkészülékek; száraz módszerhez való készülékek, kemenczék, forraszcsovek etc.; fagyasztó készülékek; szinképelemző készülékek, műveletek előtüntetése, ú. m. szerves elemzés, ásványelemzés; elektrolysis, víz-elemzés, gáz-elemzés, szinképelemzés, a növényéletre és lélegzésre vonatkozó vizsgálatok.

METEOROLOGIA. Különös szerkezetű thermométerek és barométerek; szélmérők, esőmérők, nedvesség-mérők etc.; önjegyző készülékek; a viharjelek különböző rendszerei; időjárás-abroszok; műszerek a légköri elektromos jelenségeire; műszer-állványok.

FÖLDRAJZ. Országmérő műszerek; földmérő és vízmérő műszerek, ideértve a magasságmérőket, dagálmérőket etc.; vetületek, abroszok, kártyák, minták és gömbök; tengermélyét kémlő készülékek; műszerek a földrengés tanulmányozására.

FÖLDTAN ÉS BÁNYÁSZAT. Műszerek a felszíni és földalatti fölvételekre; közetek tipikus gyűjteményei, beleértve az ereket; tipikus ásatagok réteget szerint rendezve; készülöben levő és kész abroszok; földtani minták, vízszintes és függőleges metszetek; ásatagok diagramjai és táblái, és általános földtani diagramok, az előadó terembe való; közetek

és ásványok görcsövi metszetei és műszerek ily metszetek vágására; szélmérők; vízmérők, bányász-barométerek és thermométerek; bányatervek, metszetek és minták.

ÁSVÁNYTAN, KRISTÁLYTAN etc. Szögmérők; készülékek a kristályok optikai jellegeinek megmutatására és tanulmányozására; metszetek optikai vizsgálatra; forraszcso és egyéb magával vihető készülékek ásványok meghatározására; kristálygyűjtemények, -minták, -táblák és rajzolásukra való készülékek; oktatáshoz való ásvány-gyűjtemények etc.; előadáshoz való diagramok és minták.

ÉLETTAN. Mikroszkópok, az élettani kutatásokra szükséges mellékkészülékeivel etc.; készülékek a) az élő szervezetek mechanikai mozgásainak és növényének, b) chemiai jelenségeinek, c) elektromos jelenségeinek, d) az idegrendszer és egyéb rendszerek működésének vizsgálatára; készülékek anatómiai kutatásokhoz; készülékek a természetrajzi tárgyak gyűjtésére és megőrzésére; élettani oktatás segédeszközei; a készülékek működését mutató példák.

Ez a kiállítás részletes programja. Közöltük azt egész terjedelmében, hogy tagtársaink közül mentől többeket ösztönözzünk e páratlan kiállítás meglátogatására és tanulmányozására. Vajha ilyen kiállítást az osztrák-magyar birodalomban is rendeznének a közel jövőben; többet érne az a műveltség elterjesztésére mint akárhány afféle világvásár, a minő a bécsi kiállítás volt 1873-ban. Hogy az angol kormány mennyire fel tudja fogni e kiállítás fontosságát Angliára nézve, kitünik abból, hogy a kiállításra elfogadott tárgyak odaszállítási, kipakolási, felállítási, megőrzési, újra bepakolási, visszaszállítási és a biztosítási költségeit az angol kormány *magára vállalja*. Tudja, hogy az a pillanatnyi áldozat, melyet a *tudományos kutatás módszereinek lehetőleg széles körökben való megismertelése*ért tesz, bármily nagy lenne is az különben, ezerszeresen vissza lesz fizetve a számokban ki sem fejezhető haszon által, melyet az angol közoktatás és művelődés ügye e kiállításból előre láthatólag meríteni fog. — —

K Ü L Ö N F É L É K .

(3.) A „KOLOZSVÁRI ORVOS-TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT.“ „Kolozsvár orvosai és a természettudományokkal foglalkozó tanárai egyesületet alkottak, melynek célja időnként tartandó szakülései és népszerű felolvasásai által csoportosítani és egy szellemi kapocsban egyesíteni egyfelől az orvosi és természeti tudományok különböző ágaival szakmásként foglalkozó erőket, másfelől e tudományok barátait, hogy a természettudományi ismeretek ily társadalmi úton való terjesztés által a Királyhágon túli részekben is mentől szélesebb kiterjedésben gyökeret verjenek a közönségben.“ Miután a társulat alapszabályait felsőbb helyen megerősítették, ez évi január 9-ikén már meg is tartotta alakuló közgyűlését és működését azonnal megkezdte. Havonként két szakulést tart: egyiket orvostudományi, a másikon természettudományi tárgyak adatnak elő; ezenkívül havonként egy egy „természettudományi estélyt“ is rendez, melyen népszerű előadások tartatnak.

Rendes tagjává lehet a társulatnak minden magyarhoni állampolgár, ki az orvosi vagy természettudományokkal foglalkozik vagy azok iránt érdeklél viseltetik. — Pártoló tagok 100 frt. alapítványt tesznek le készpénzben vagy állampapírban. — Beirási díj 2 frt.; a tagsági díj kolozsváriaknak 3 frt., vidékieknek két frt. évenként.

Február végeig a társulatnak már 132 tagja volt, s legközelebb az ülésekről könyomatú értesítőket adnak ki, melyet minden tagnak megküldenek.

A kolozsvári természettudományi társulat tisztikara a közgyűlésen következőleg alakult meg: Elnök A b t Antal; titkár H ó g y e s Endre; pénztárnok S z é k y Miklós. Az orvosi osztály szakelnöke G e n e r s i c h

Antal, titkára G y e r g y a y Árpád, a természettudományi osztály elnöke E n t z Géza, jegyzője P a r á d i Kálmán.

A Királyhágon túli rokon-társulat létrejöttének szívünkben örülünk; tisztikarának a jó ügyhöz méltó buzgó kitartást és tapintatos eljárást, magának a társulatnak pedig sikerteljes és hosszú életet kívánunk. —

(4.) HAZAI ÉS KÜLFÖLDI FOLYÓIRATOK MAGYAR TUDOMÁNYOS REPÉRTÓRIUMA. A magyar tudományos Akadémia megbizásából készítette S z i n n y e i J ó z s e f, a m. kir. egyetemi könyvtár első őr. Kiadja a magyar tudományos Akadémia. — Második osztály: *Természettudomány és matematika*. Első kötet. Hazai szaklapok, folyóiratok, évkönyvek, naptárak és iskolai értesítvények Repertórium. 1778—1874. Budapest, 1876. N. 8-rét XIV. lap és 1680 hasáb. Ára 5 frt.

Alig egy éve, hogy a Magyar tudományos Repertórium első kötete, mely a történelemre és segédtudományaira vonatkozott, elhagyta a sajtót, s már a nagy közönség rendelkezésére van bocsátva a második is, melyben a természettudomány és matematika van képviselve. Főlőleges volna bővebben vitatnunk, mily hasznosak sőt szükségesek az ily kézikönyvek; belátta azt a külföld, midőn hasonló (noha többnyire csak szűkebb körre terjedő) műveket létesített.

A Repertórium előttünk fekvő kötete, mint említők, azon cikkekkel tartalmazza, melyek folyóirataink-, évkönyveink-, naptáraink-, iskolai értesítőink- és illető szaklapjainkban 1778—1874-ig, tehát majdnem egy század alatt a természettudomány és matematika (nevezetesen a természettan, időjárásstan, technika, vegytan, természetrajz, földtan, orvostu-

domány, gyógyszerészet, mezei gazdaság, vadászat, halászat, mértan, csillagászat, építészet, bányászat, gépészet, hadtudomány stb.) köréből megjelentek. A szerzőnek — mint előszavában írja — az anyag összegyűjtésénél akadályokkal kellett küzdenie, mert a nemzeti Múzeum könyvtárának hírlapgyűjteményét nem használhatta, mivel az rendezés alatt volt, s így a budapesti szak- és magánkönyvtárakra szorult, sőt az erdélyi Múzeum könyvtárát is igénybe kellett vennie. A mi kevés hiány maradt, az egy későbbi kötetben ki lesz pótolva.

A mi a jelen kötet berendezését illeti, azt az Akadémia III. osztályának bizottsága (Szabó József, Balogh Kálmán és Szily Kálmán) az angol Royal Society által kiadott „Catalogue of scientific papers“ című munka mintájára kívánta készíttetni. E kötet tehát szótáralakú; a szerzők betűrendben vannak felsorolva, s minden név után az illetőnek munkálatai következnek időrendben. Természetes, hogy a laikusnak e rendszer ellen sok kifogása lehet, de a szaktudós kényelmesen használhatja a munkát, mert ismeri szaktudományának főbb művelőit, s azoknak cikkeiket könnyen föltalálhatja.

A szerző kimutatása szerint e kötetbe föl van véve 62-féle szaklap 371 évfolyama, 369-féle folyóirat, évkönyv és naptár 2018 kötete és 123 tanintézet 498 értesítője, melyek

összesen 46,905 címet adtak. Ebből azonban csak 34,641 cím fért a jelen kötetbe, tehát csak a neves, álneves és betűjegyes cikkek; a névtelenek, a napi, heti és vidéki lapok tárczáiban megjelentekkel együtt a második osztály második kötetét fogják képezni.

A 34,641 czímből 25,858-at hazai írók írtak, számszerint 4403; a többi 8783 cikket pedig 4802 külföldi. A jelen kötetbe tehát 9205 író van fölvéve, s így nem csodálhatjuk, hogy 1680 sűrűn nyomott nagy nyolczadrét hasábra terjed, ide nem számítva a bevezető ívet, melyen a kútfők jegyzéke maga egy kis bibliographia, mihez képest az ára igen csekély.

Szinnyei könyve a rendkívüli kitartás és önfeláldozó lelkiismeretes munkálkodás gyümölcse, melyért méltán számot tarthat a természettudományok minden barátjának őszinte köszönetére.

(5.) NYILATKOZAT. A *Verbascum Jurányi* ezennel *V. liburnicum*-ra változtatom. Én e növényt azon megjegyzéssel, hogy egészen új, az előbbi néven Jurányi tanár úrnak ideje korán egyenesen kezébe adván, tőlem elfogadta s így azon hiszemben közöltem, hogy van róla tudomása.* Bocsnát tévedésemért.

Budapest, 1876 11/2. FORBÁS VINCZE.

* De tény az, hogy B. úr tőlem sem szóval, sem írásban, sem előbb, sem utóbb nem kért engedelmet a növénynek nevévről való elnevezhetésére. JURÁNYI.

LEVÉLSZEKRÉNY.

(5.) B. A. úrnak R-án. A beküldöttöz hasonló, ha nem is azonos puskaport, már régebben gyártanak és egy bécsi kereskedőtől kapható is. Ennek a puskapornak is, valamint a beküldöttnek, vannak előnyei a fekete puskapor felett, de vannak hátrányai is. Az utóbbiak közé tartozik, hogy az eldurranásnál állégenysav fejlődik belőle, mely a puskák csövét nagyon megrongálhatja. A

feltett kérdésekre csak akkor adhatnánk választ, ha a beküldött puskapor speciális szakvizsgálatnak vettetnék alá. Ilyféle vizsgálatokra azonban társulatunk jelenleg nem vállalkozhatik, mert se a hozzávaló helyiséggel, se személyzettel nem rendelkezik. L. B.

— A többi kérdésekre a jövő füzetben felelünk.

Hibaigazítás. A jelen füzet lapszámozása úgy igazítandó helyre, hogy a 220—228 lap-számok helyett 120—128 teendő.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.